

עין משפט
נר מצוה

א ב ממי פ"א מהלכות שחיטה הלכה א סמג לאחין קלב
טוש"ע י"ד סימן ט סעיף יח וסימן פו סעיף טו:

רלה ג מיי פ"ג מהל' מאלכות אסורות הלכה יא סמג לאחין קלב
טוש"ע י"ד סימן פו סעיף ט:

שיטה מקובצת

א] הרמנא רשות להורגו הרמנא הוו וכו'; ב] ויש מכה שהיא נבערת. ג] א"א נצרכת: ב] (אית ספרים) נ]מסתברא] דלא גרסי וילדת. ו'ב ע"י תוס' בכורות דף ב ע"ב:

רבינו גרשום

נו:

מַטְרִיַּת שֵׁל טַרְסִיִּים. פֿי הקונטרס ז'ורפי נחשת וכן פֿירשׂ הערוך^[ר] והציג ראיִה דאמר צמגילה פרק צני העיר (דף כו.) מעשה צצית הכנסת של טרסיים שהיתה צירושלים וצניז פרק ג' (דף נג.) מעשה שהציג קופה מלאה עזמות מכפר טציא לצית הכנסת של טרסיים פֿירשׂ צערוך^[ר] ומסתמא מפני שז'ורפי נחושט מוזהמים כצורסקי ועל כן היה להם ציהכ"נ לצד וצפ"ק דע"ו (דף פ.) חכס של טרסיים אפי אייתו ליה תרי קיצורי חד דשיתאי וחדא דערצא משמע דטרסי' וגרדי חדא הוא וקשה דצפ' החליל (סוטה נא:) משמע דגרדיים צפני עזמן וטרסיים צפני עזמן ועוד דלמרי' צאגדה דמגילה (דף יג.) צגגת ומרש שני טרסיים היו והיו מספרים צלשון טרסיים משמע שהיא אומה שיש לה לשון צפני עזמה: **וּדְיָרָמָא** **סבר** **טרפה** **יולדת** **ומשבחת**. מ]מסתברא דלא גרסינן יולדת דאין צריך לו כלל ועוד הא אמרינן פ"ק דע"ו^[ר] (דף טז.) גצי רצי יהודה מתיר בצצורה אמרו לו והלא מרציעין עליה זכר אמר להן לכשתלד אלמא לא מקצלת זכר ומיהו יש לחלק צין טרפה חמוכה רגלים לשאר טרפות^[ר]: **אִיזִיזָא** ואחוי **חיבי איתא מיצתא**. אע"ג דכה"ג חשיב בהמוכר הספיה (צ"צ עה.) מלגלג גצי ההוא תלמיד דלמר ליה רצי יוחנן אס לא ראיט לא האמנת מלגלג על דצרי חכמים אמה שאני הכא שצא לצצר הדצר ולהודיע און ידע שלמה: **סִימָן צטרפה כל שאינה יולדת**. יש כמה צהמות שפוסקות מלייל ולא מחזקינן להו צטרפות אלא צעי למימר אס יולדת צידוע שאינה טרפה:

אהת היתה בשכונתנו שנקדר

אחת היתה בשכונתנו שנקדר אמר לו ועל דא את סמך בעוף טרפה ותרנגולת היתה שלה ועשו לה שפופרת של י"ב חדש הוה הכא גמי תוך י"ב חדש הוה אמרו עליו על רבי שמעון בן חלפתא שעסקן בדברים היה והיה עושה דבר להוציא מלבו של רבי יהודה שהיה רבי יהודה אומר אם ניטלה הנוצה פסולה ותרנגולת היתה לו לרבי שמעון בן חלפתא שניטלה נוצה שלה והניחה בתנור וטלה עליה במטלית של טרסיים וגידלה כנפים: ודילמא קסבר ר' יהודה טרפה יולדת ומשבחת. דאצי"פ שמשבחת טרפה היא: אם כן במידי דמטרפא ביה כלומר במידי דמיטרפא ביה לא קאמר כגון נוצה ודאי באותו דבר דמיטרפא ביה אינה משבחת אבל מדחזינן דמשבחת ודאי לא טרפה היא: אנתא בה סמנא. כלומר בההוא שושמנא דנפק אנתא בה סימנא ר' שמעון בן חלפתא אמר להו נפל טולא. כלומר בכדי בא השמש והצל בעולם כבר יכולין אתם לצאת: כדכתיב בימים ההם אין מלך בישראל. כלומר הכא גמי לענין שושמני אימא בין מלכא למלכא הוה: סימן לטרפה י"ב חדש. כלומר ספק טרפה אם חיה י"ב חדש ודאי אינה טרפה: מיתבי סימן לטרפה כו'. והא הכא חזינן שתיש ושליש שנים והיאך אמרת לטרפה סימן כל י"ב חדש: תנאי היא דתנאי. כלומר תנאי היא

אלו טרפות פרק שלישי חולין

הוה לן פתחון פה קמיה דרב הונא. כלומר הוזקקנו לדבר צשמוטת ירך לפני רצ הונא ואמר לן כשרה ואחרי כן אשכחתיה לרצ ירמיה כו': ואס מה צידך. עכשיו אמור לי אמה אס שמעת צה כלום אחר שצאת הלום: **הצרוסא**. חצרים: לא פרכים. לא היה יכול

לגוד כנף ולקנתר אפילו רמז דבר מתוך שגדולים הס ויש לו לירא מהס אס היה אלס: **ומלחא רבי חנינא**. כדי להתקיים ויוכל להראות ימים רצים: **וליס הלנשא ככל הינ**. דשרו שמוטת ירך צעוף: **אלא כי הא**. דקמני והלא הלכה רווחת היא שמוטת ירך צעוף טרפה: **קדירס קנא**. קנה שנקדר ממנה חמיכה כמין ארוכה: **קרומיס**. רחבה וסממוה צה: **ועל דא אס סמך**. מפני שראית שחיתה המכה אמה סומך להמיר והלא הלכה כו': **רווחס**. כצר נתפשטה ונתרווחה לנהוג: **סוך י"צ חוש**. חיתה המכה ולסוף י"צ חדש מתה דטרפה עד י"צ חדש חיה: **והיפ עושה דבר**. כדמפרש לקמן להוציא מלבו של רצי יהודה: **ועלס עליה צמטליס של טרסיים**. כרכה צמטליס של ז'ורפי נחשת שנותנים לפניהס לקבל עפרורית שחקי נחשת ושל עור חמשה היא חמה מתוך עוציה וגס הנחושט מחמס לעולם: **צמידי דמיטרפא צה כו'**. צתמיה. נהי דמשצחת צשאר אצריה מיהו ההיא מילמא דמיטרפא ציה מי דהרא ומצצחת כי הכא דגדלו אחרונים יותר מן הראשונים: **מאי עסקן**. למא נקרא שמו עסקן תחלה: **אי ודאי ליש לסו מלנא**. דכתיב אשר אין לה קלין והיינו עסקן דלא צעי למיסמך אהימנותיה דשלמה: **הנמליס אוהבים כל ושונאים חוס: דשומשמני**. נמליס: **נפק חד מינייהו**. מתוך חורי הקן וצא לחוך וראה אל: **אסנא ציה סימנא**. להכירו לדע מה יעשו לו חצציו צשימנא שסקן: **הרמנא] הוו נקטי**. שכל המהסל צחצצו יהרגוהו: **אי נמי צין מלנא למלנא הוה**. מת המלך ועדיין לא קס אחר ודרך ארץ לעשות איש הישר צעיניו כדכתיב צימים ההס וגו' איש הישר צעיניו יעשה: **אהימנופיה דשלמה**. נאמן הוא על כך וצרות הקדס אמרה: **סימן**. לספק טרפה: **י"צ חוש**. אס כך חיה צידוע שלא נטרפה: **צ' ושלס שניס**. וקשיא לרצ הונא דצ"צ חדש ליכא למ"ד: **סנאי היא**. דאיכא דסצירא ליה כרצ הונא דקמני לקמן ימות החמה היו וכיון שעצצו עליו ימות הצנה מיד מת טויש מכה שהיא נצצרה^[ר] ומת מתוך חוס הלכך צעינן ימות החמה וימות הצנה: **נקב אחד ארוך**. ונקדרה צחסרון: **מלטרפינ למלא מקדח**. ושוצ אינה מטמאה צאהל לצית שמאי. פלוגתא דשדרה וגלגלות צאהלות (פ"ב מ"ג) דהיינו כדי שיעטל מן החי וימותו^[ר] דהכי אמרינן צפרקין (דף צג:) גצי שדרה וכן לטרפה: **חידוק של קרויס**. חמיכה של דלעת יצשה: דשיחלא

תורה אור השאם
שיחלא

אחרי מיתו של רבי יוחנן בן ברוך ורבי יוסי בן משולם דאמר וחיתה לדבריו מתקיימת ב' וג' שנים: אמרו לו משם ראייה ימות החמה היה כו'. והא קא חזינן

מסורת הש"ס

א] [לקמן ע.ג.] ב] [לעיל ג.] ג] [לעיל ט.ז.] ד] [מסופתא פ"ג ה"ו ע"ז ה: נא. וצחיס קטן.] ה] [כפי מ"ש תוס' צונחיס סט: ד"ה אי טרפה כו' מוכח דגרסתם היה רבי מאיר.] ו] [לעיל מה.] ז] [שבת כט: וש"נ.] ח] [נבערת רש"י, ט] [נע"י רש"א, י] [נבערן טרסי א'], כ] גי רש"א ומסתברא, ל] [ועיין היטב בתוס' ע"ז טז. ד"ה אלמא ותוס' צבורות צ: ד"ה דלא,]

תורה אור השאם

1. לך אל נקלה עצל ראה דרביה ודכב:
משילו
2. בימים ההם אין מלך בישראל איש הישר בעיניו יעשה:
שופטים יז ו

מוסף רש"י

שנחתכו האחרונים (דקטן טו.) אם ניטלה הנוצה. נולה היא הדקה הסמוכה לגשר שאין לה קניס וצע"ז מל"ש (דע"ז טו.) ובגלגלת שיש בה נקב אחד ארוך. לגבי אהל המת מניח (אהלות פ"ב מ"ג) צההיא דכמה סמון צשדרה קמני סופא וגלגולתא כדי שיעטל מן החי וימות היו חסרון ולא מטמא, ואמרינן צבורות (נח.) כמה יעטל מן החי וימות כמלא מקדח של רופאים, ומי עלה דאס יכ בו נקב אחד ארוך שאין עגול רואיס אותו אס יתט ארכו לעגלו והוי כמלא מקדח היו חסרון, או אפילו יש בו נקבים קטנים הרבה טון מלטרפינ לכמלא מקדח (דעיל מה.) משם ראייה. צתמיה (סוכה כח.)

^[1] א ב ממי פ"א מהלכות שחיטה הלכה א סמג לאחין קלב

^[2] א ב ממי פ"א מהל' מאלכות אסורות

^[3] א ב ממי פ"א מהל' מאלכות אסורות